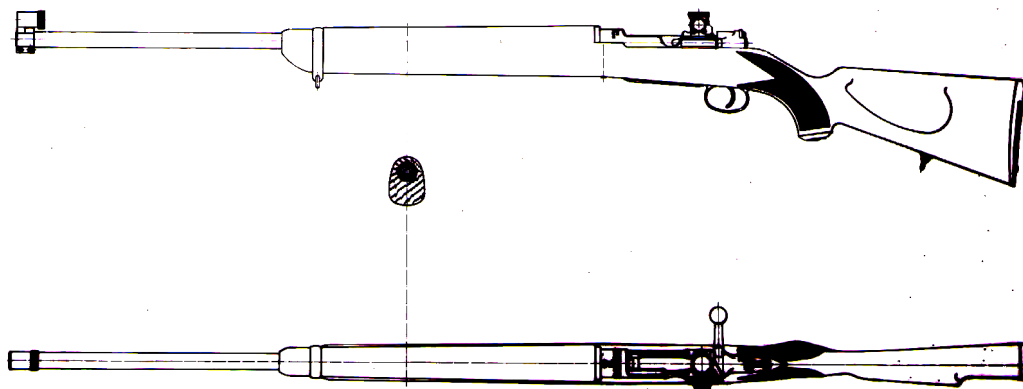

Noteringar om skyttegevären Carl Gustaf 63 och 63S

Jag har under hösten fått några förfrågningar om skyttegeväret Carl Gustaf 63 samt skidskyttevarianten CG 63S. Då vapnen i dag omfattas av stort intresse – inte minst internationellt av skytteentusiaster – så vill jag gärna ge ett svar inför en vidare läsekrets.

Frågorna är som nedan:

- 1. Vilket intresse fanns utomlands?**
- 2. Hur pass bra var egentligen vapnet?**

CG 63 i tidigt prototyputförande

Gevär m/96 har väl hört till det mest mytomspunna inom det svenska försvaret. Debuten hade skett redan 1897 vid Riksskyttetävlingen i Stockholm och svensk skytterörelse fick också i gevär m/96 det absolut bästa som gick att frambringa – de enda armégevär som kunde matcha 96:an eller rent utav anses vara bättre var pystikorvan, det ryska armégeväret samt det schweiziska dito.

En bit in på 1960-talet ansågs dock att vårt gamla armégevär hade spelat ut sin roll både i sportskyttesammanhang samt inom FSR. Funderingar och förankringar i vida cirklar av skyttar och skyttesakkunniga gav vid handen att tiden nu var mogen att söka nya vägar.

Det nya skyttegeväret CG 63 som nu började att taga form hade idémässigt utformats av ett stort antal personer bland vilka ytterligt bemärkta namn skulle återfinnas såsom Uno Berg, Björn Zachrisson, Axel Ekfeldt och Erik Wallberg.

1963 godkände Skytteriksdagen att CG 63 blev det frivilliga skyttets nya tävlingsvapen. SM i armégevär 1963 blev ju lite speciellt förstås i och med att det var det sista med vår gamla 96:a och visst, här sätter Bengt Hasselkvist från Eskilstuna SSK pricken över i:et i en storstilad insats presterandes 548 poäng – med lånat vapen, det näst högsta tävlingsresultatet som någonsin noterats med gevär m/96. Bengt tangerade samtidigt svenska rekordet i liggande med 195 poäng

Så 1964 fanns CG 63 tillgängligt för de högre skytteklasserna samt veteraner och när Sven Selberg blev svensk mästare på armégevär 1964 så blev det följaktligen med CG 63.

CG 63 i standardutförande

Fanns det en marknad förutom Sverige? Direkta tänkbara avnämare var förstås de nordiska länderna. Tidigt ansågs också England samt ett antal samväldesländer som möjliga – dörren hade ju öppnats genom exporten av det svenska granatgeväret.

Ett synnerligen viktigt evenemang ansågs Skytte VM i Wiesbaden 1966 vara. Detta skulle vara det gyllene tillfället att i internationell konkurrens visa upp ett konkurrenskraftigt vapen – ehuru 300-metersskyttet med armégevär nu var i stöpsleven. Ett gott samt relativt billigt så kallat standardgevär skulle måhända ge ett förnyat intresse.

En gedigen marknadsföring från FFV resulterade i att följande länder (27 av 57 skyttar) förutom Sverige sköt med G 6 (den militära varianten av CG 63) samt den av FFV utvecklade skyttepatronen FFV Expert:

Norge
Jugoslavien
Polen

Östtyskland

Japan

Sydafrika

Canada

Italien

Belgien

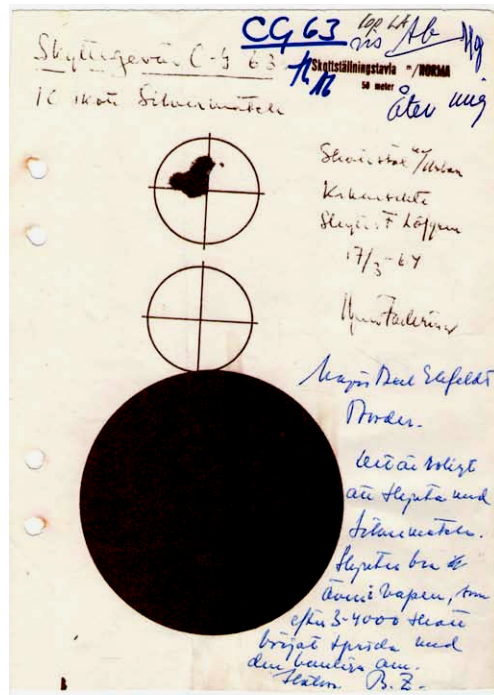
Patronen – FFV expert – var synnerligen förnämlig med ett D100 på under 16 mm (10 skott/100 meter), dvs. patronen var fullt i klass med den bästa amerikanska matchpatronen i kal. 308 map spridning samt låg inom kraven i den amerikanska TB:n av 1969. Nu blev inte CG 63 och FFV Expert av olika anledningar den exportframgång som man hade hoppats – Axel Ekfeldt hade dock visat sig uppgiften vuxen att generera ett intresse för ett synnerligen välskjutande vapen vilket kunde konkurrera på de internationella arenorna. Felet var väl kanske dels att man från början inte byggt ett helt nytt vapen – huvudsakligen för att FSR tankar och filosofier om att vapnet skulle vara ”ekonomiskt” tillgängligt för var och en (läs – skytt ur de djupa svenska folkleden) hade varit vägledande – dels att den engelske representanten Parker-Hale inte visat något större intresse. Parker-Hale hade med intensiv marknadsföring satsat på sina egna PH 1200 TX samt PHT4. Men det fanns förstås ett flertal anledningar – en av dem var givetvis att utbudet av konkurrerande vapen var stort. Vid tävlingarna i National Rifle Associations 100 års-jubileum i Juli 1969 så fanns det 13 st konkurrerande skyttegevär bl.a. Schultz & Larsen, Kongsberg m/59 FI, Envoy, Enfield nr 4, Pattern 14 o. Pattern 17 (hamrade pipor), Parker Hale 1200 TX, Parker Hale T4, Sportco. Dyrast var Schultz & Larsen (70£) sedan CG 63E (67£).

Ett av de konkurrerande systemen - Envoy (R.S.A.F Enfield.) Vapnet ett ändrat nr 4, nya delar, hamrad pipa, bokstock, ställbart avtryck, kornring system Anschutz samt diopter PH5C.

Den utmärkta patronen FFV Expert skulle inte heller komma att marknadsföras. Ett beslut togs att FFV inte skulle konkurrera med våra inhemska

ammunitionsfabriker dvs. Norma samt Svenska Metallverken. Ett beslut vilket var ett nederlag och hårt slag för främst Axel Ekfeldt och som han också ansåg helt förödande för svenskt sportskytte. En besvärlig konkurrent på ammunitions-sidan var förstås den av Norma lanserade Silvermatchen, en mycket utmärkt patron.

Träffbilden ovan visar CG 63 och Normas Silvermatch

Vid 100-års jubileet för brittiska NRA 1969 så genomfördes ånyo en storsatsning av FFV för den Brittiska marknaden och Axel blev de facto "tvingad" att visa vad vapen och ammunition "gick för" och genomförde en brilliant uppvisning med CG 63E – 15 skott i liggande 300 m mot Internationella tavlan – 146 poäng! 146 poäng var förstås ett resultat vilket helt överflyglade konkurrenternas vapen. Resultatet var på den tiden synnerligen gott med internationell måttstock mätt. Förutom att utrustningen var den bästa så visade Axel att det var en gammal världsmästare som sköt – tala om personlig revansch!

Nåväl, vilka länder (läs skytteorganisationer) var det som visade intresse för CG 63 och CG 63S under 60-talet. Listan nedan hänvisar till skytteorganisationer i resp. länder – i de flesta fall har offerter lämnats samt även försäljning ägt rum. Försäljning består av enstaka vapen upp till kanske ett femtiotal.

1. Danmark
2. Norge
3. Finland

4. Tyskland
5. Rumänien
6. Grekland
7. Holland
8. Österrike
9. Schweiz
10. Italien
11. England
12. Canada
13. Egypten
14. Frankrike
15. Spanien
16. Belgien
17. Australien
18. Chile
19. Japan
20. Pakistan
21. Ceylon
22. Singapore

Här ser vi CG 63A – dvs. exportversionen för Australien i kal. 7,62 med diopter m/Central och hög kornfot m/England. Two point sling m/England.

Klas Lestanders olympiska guld i skidskytte 1960 genererade ett stort intresse för sporten och speciella skidskyttevapen skulle tas fram. Eftersom grenen var ny som olympisk idrott så fanns framförallt ute i Europa (Italien, Tyskland, Österrike, Norge) många presumtiva kunder till optimerade vapen och här var förstas CG 63S av stort intresse och här hemma formlig "hausse" med krav på att vapnen snabbt skulle göras tillgängliga.

Hur pass bra var då CG 63 och CG 63S? Vapnen var synnerligen goda sina gamla system till trots vilket väl bl.a. visas genom författarens redovisade träffbilder, nedanstående träffbild från den provning vilken genomfördes i det Tyska Skidförbundets regi 1966 o.1967.

6

 ORIGINAL-TREFFERBILD geschossen in der Beschußabteilung der DYNAMIT NOBEL AKTIENGESELLSCHAFT Werk Stadeln 	
Patrone: <i>RWS 308 Freigewehr FZ 4.NL</i>	Waffe: <i>Biatlon</i> Nr.: <i>6050</i>
Geschoßsorte: <i>Hohlspitz, offen</i>	Erzeugnis: <i>Schwedisch, Karl Gustaf 63</i>
34 mm 11 g	Eigentümer: <i>Deutscher Skiverband</i>
Ladung: _____ g Sorte: _____	Vorgang: <i>Waffenprüfung</i>
Schußzahl: <i>5</i> Entfernung: <i>100m</i>	
Schießart: <i>eingespannt</i>	
	
Streukreisdurchmesser: <i>15 mm</i>	
Datum: <i>3.4.67</i>	Beschußabteilung <i>R. Gige</i>

Originaltavlan från det Tyska Skidförbundets prov 1967

Avslutningsvis – frågorna som ställdes var korta och koncisa varför jag hoppas att jag med detta inlägg, som även detta har hållits kort och i högsta grad översiktligt, har lyckats att svara frågeställaren nöjaktigt. Jag avser att så småningom återkomma i en väsentligt djupare och bredare uppsats om denna - Dana Jones "kronjuvel."

Men frågar sig den nyfikne och alerte läsaren – hur lyckades då de svenske på VM i Wiesbaden – då har du ju inte berättat om. Nää – det hade jag så när glömt. Jo, Ingvar Jansson blev 6:a och vår store Kurt Johansson 8:de.

Claes-Göran Ros

Utgåva 1 - 20121019